

National handlingsplan på prostitutionsområdet

Der er nu en række vigtige erfaringer og metoder til at hjælpe mennesker i prostitution. Det er metoder udviklet i det store Exit Prostitution-projekt, der er dokumenteret og beskrevet i rapporter fra VIVE (SFI) og metoder og erfaringer i de indsatser i hovedsagelig NGO-regi, som hjælper mennesker i prostitution, herunder Rederne, Livarehab, Hanne-Mariehjemmet m.v.

I satspuljeaftalen for 2017 er der afsat 7 mio. kr. i 2017 til området. Midlerne er under udmøntning.

Der er imidlertid behov for en mere kontinuerlig indsats for at sikre udbredelse og fastholdelse af de metoder og indsatser, der hjælper mennesker i prostitution med at komme ud af prostitution, med at mindske skadevirkningerne og med at forebygge prostitutionsskader. Desuden er der brug for en mere systematisk indsats for at forebygge, at mennesker begynder i prostitution.

En national handlingsplan finansieret af satspuljen vil være et velegnet initiativ til at fastholde og fortsat udvikle metoder og indsatser på området. I den sammenhæng er det centralt, at NGO'ernes indsats fortsat udgør en betydelig del af indsatsen grundet områdets særlige, stigmatiserende karakter.

Elementer i en national handlingsplan

- **Forebyggelse**
Der bør iværksættes systematiske forebyggelsesindsatser, der er rettet mod unge, fx via den obligatoriske seksualundervisning, ligesom der bør gøres en målrettet indsats for udsatte unge, som er i særlig risiko for at indgå i gråzoneprostitution. Derudover bør der fokuseres på bedre udredning og behandling af psykiatriske lidelser hos udsatte unge, idet psykiatriske lidelser som fx borderline ofte spiller en væsentlig rolle i forbindelse med prostitution. Endelig bør der fokuseres på forebyggelse af fattigdom, idet man ved, at økonomiske problemer ofte er en årsag til prostitution.
- **Exit-programmer**
I forlængelse af Exit Prostitution bør der være midler til, at kommuner og NGO'er kan gennemføre exit-programmer for personer, som ønsker at forlade prostitution. Programmer bør være tilpasset forskellige målgrupper på baggrund af køn, alder,

prostitutionsarena og øvrige sociale problemer, og de bør indeholde muligheder for gældssanering og frit lejde i forhold til skattemyndigheder.

- **Skadesreduktion**
Personer, der er i prostitution, bør lide mindst mulig overlast, og der bør bl.a. sikres rådgivning, sundhedstilbud – herunder gratis prævention og opsøgende lægehjælp – samt beskyttelse mod vold.
- **Hjælp i forbindelse med skadevirkninger efter et liv i prostitution**
Det er kendt, at prostitution kan medføre betydelige skadevirkninger (depression, PTSD, problemer med at indgå i sociale relationer mv.), særligt hvis prostitutionen har været ledsaget af øvrige sociale problemer. Der bør derfor være tilbud om bl.a. terapi, netværksgrupper og revalidering i forhold til beskæftigelse for personer, der har senfølger efter et liv i prostitution.
- **Botilbud til udsatte kvinder i prostitution**
Kvinder med aktivt misbrug har ikke adgang til almindelige kvindekrisecentre, og kvinderne bliver ofte udsat for vold og seksuelle overgreb, hvis de søger ophold på traditionelle § 110-tilbud. Derfor er der brug for særlige botilbud til disse kvinder.
- **Mere viden**
Der bør tilvejebringes mere viden om livsvilkårene for personer i prostitution, herunder især livsvilkår og skadevirkninger for de mest udsatte personer i prostitution. Den hidtil mest omfattende undersøgelse af prostitution i Danmark (SFI 2011) har været kritiseret for at fokusere for meget på de mest ressourcestærke mennesker i prostitution og at nedtone forhold omkring bl.a. vold og skadevirkninger.
- **Lovgivning der sikrer klare kommunale forpligtelser overfor målgruppen**
Serviceloven bør indeholde særlige bestemmelser, der sikrer personer i prostitution ret til hjælp. Fx kunne man forestille sig en bestemmelse, der sikrer ret til rådgivning og hjælp i form af dagbehandling, som man kender det fra stofmisbrugsområdet.
- **Opkvalificering af fagpersoner**
Der bør ske en generel opkvalificering af fagpersoner, både i relation til generelle forebyggelsesindsatser i folkeskolen og på ungdomsuddannelser, på opholdssteder og lignende, der arbejder med udsatte unge i særlig risiko samt i sociale tilbud for voksne i prostitution. Det er afgørende for indsatsen, at de medarbejdere, der har kontakt med mennesker i prostitution, har viden om prostitution og evt. skadevirkninger.

Der bør afsættes midler til de indsatser, der følger af handlingsplanen. Handlingsplanen skal udarbejdes med inddragelse af personer, som er eller har været i prostitution, NGO'er, forskere og repræsentanter fra kommunerne.